

Kasvun ja oppimisen lautakunta 06.05.2026 § 107

§ 107

Oikaisuvaatimus peruskoulun päätoimisen tuntiopettajan valinnasta (ESPOO-03-1961-25)

Valmistelijat / lisätiedot:
Hurme Siiri

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Perusopetuksen johtaja Nurmi Juha

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyy perusopetuksen aluepäällikön päätöksestä 26.2.2026 § 20 tehdyt, 12.3.2026 sekä 16.3.2026 saapuneet oikaisuvaatimukset siltä osin, että aluepäällikön päätös peruskoulun päätoimisen tuntiopettajan virkavalinnasta kumotaan ja lautakunta palauttaa virkavalinnan valmisteluun. Muilta osin oikaisuvaatimukset jätetään tutkimatta.

Perustelut: Perusopetuksen aluepäällikön päätöksellä 26.2.2026 § 20 virkaan valittu ei täytä tehtävän kelpoisuusvaatimusta kelpoisuusasetuksen 9 §:n mukaisen kielitaitovaatimuksen osalta. Virkaan valitulla ei ole OPH:n määräyksen mukaista osoitusta kielenhallinnasta.

Käsittely

Esittelijän selostusosaan tekemä korjaus on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Perusopetuksen aluepäällikkö on päätöksellään 26.2.2026 § 20 valinnut peruskoulun historian ja yhteiskuntaopin päätoimisen tuntiopettajan toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen. Päätöksestä on tehty määräajassa kaksi oikaisuvaatimusta.

Oikaisuvaatimuksen on 12.3.2026 tehnyt yksi virkaa hakeneista asianosaisena. Asianosainen on täydentänyt oikaisuvaatimustaan 20.3.2026. Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan perusopetuksen aluepäällikön päätöksen 26.2.2026 § 20 kumoamista. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että virkaan valittua ei olisi voitu valita virkaan, sillä häneltä puuttuu kelpoisuus opettaa englannin kielellä tai ainakin Opetushallituksen määräyksen edellyttämä todistus kielitaidosta. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että häntä olisi syrjitty ja sorrettu virantäytössä ja että päätös olisi yhdenvertaisuuslain sekä tasa-arvolain vastainen. Oikaisuvaatimuksen

tekijä katsoo virantäytön menettelyn olleen virheellinen ja päätöksen syntyneen virheellisessä järjestyksessä. Asianosaisen mukaan nimityspäätös on vastoin tarkoituksenmukaisuutta. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo tehdyn päätöksen loukkaavan häntä ja hänen oikeusturvaansa sekä vaikuttaa hänen oikeuteensa ja etuunsa virkasuhteen hakijana.

Oikaisuvaatimuksen on 16.3.2026 tehnyt espoolainen yhdistys kunnan jäsenenä. Yhdistys on täydentänyt oikaisuvaatimustaan 20.3.2026. Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan perusopetuksen aluepäällikön päätöksen 26.2.2026 § 20 kumoamista. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo virantäytön menettelyn olleen virheellinen ja päätöksen syntyneen virheellisessä järjestyksessä. Yhdistys katsoo valinnan rikkovan lakia ja olevan vastoin tarkoituksenmukaisuutta. Yhdistys katsoo, että virkaan valitun kielitaito ei ole OPH:n määräyksen vaatimalla tasolla.

Oikaisuvaatimukset on annettu tiedoksi virkasuhteeseen valitulle. Valitulle on varattu tilaisuus antaa lausuma. Virkaan valittu ei ole antanut lausumaa.

Hakuilmoitus

Tehtävä oli julkisessa haussa 2.1.-27.1.2026.

Kelpoisuusvaatimuksena tehtävään on peruskoulun historian ja yhteiskuntaopin lehtorin kelpoisuus.

Tehtävässä edellytetään valmiutta tiimiopettajuuteen, erinomaisia vuorovaikutus- ja ryhmänhallintataitoja sekä positiivista ratkaisukeskeistä työtettä. Lisäksi odotetaan arvostavaa kohtaamista, vahvaa yhteistyökykyä ja tilannetajua. Kokemus joustavista opetusjärjestelyistä, opetuksen eriyttämisestä ja nuorten kanssa työskentelystä sekä kyky itsensä johtamiseen ovat tehtävässä tärkeitä.

Tehtävässä arvostetaan kykyä ja valmiutta toimia oppilaskunnan hallituksen ohjaavana opettajana. Lisäksi arvostetaan kykyä ja valmiutta opettaa koulun kaksikielisiä ryhmiä englannin kielellä.

Hakuajan puitteissa saapui 45 hakemusta. Hakemusten perusteella kelpoisuusvaatimukset täyttäviä hakijoita oli 34.

Kelpoisuus

Peruskoulun historian ja yhteiskuntaopin lehtorin kelpoisuus määräytyy opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998, kelpoisuusasetus) 5 §:n mukaan.

Aineenopetusta on kelpoinen antamaan henkilö, joka on suorittanut:

- 1) ylemmän korkeakoulututkinnon;
- 2) kussakin opetettavassa aineessa vähintään 60 opintopisteen laajuiset aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opetettavan aineen opinnot, jotka ovat oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden perusopinnot ja aineopinnot; sekä
- 3) vähintään 60 opintopisteen tai vähintään 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.

Kelpoisuusasetuksen 9 §:n mukaan perusopetusta tai esiopetusta antavalla opettajalla tulee olla koulun opetuskielessä erinomainen suullinen ja kirjallinen taito.

Jos opetuskieli on muu kuin koulun opetuskieli tai jos kysymys on perusopetuslain 10 §:n 4 momentissa tarkoitettussa koulussa järjestettävästä opetuksesta, opetusta voi antaa myös henkilö, joka hallitsee opetuksessa käytettävän kielen. Opetushallitus määrää tarvittaessa, miten kielenhallinta osoitetaan.

Opetushallituksen määräyksen OPH-802-2023 mukaan opetushallitus on päättänyt, että opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 9 §:n 2 momentissa tarkoitettussa muussa kuin koulun opetuskielellä annettavassa ja perusopetuslain 10 §:n 4 momentissa tarkoitettussa erillisessä opetusryhmässä tai koulussa annettavassa esi- ja perusopetuksessa käytettävän kielen hallinnan voi osoittaa seuraavassa kuvatuilla vaihtoehtoisilla tavoilla.

1. Suomalaisessa yliopistossa suoritettut, vähintään 60 opintopisteen laajuiset kieliopinnot tai vastaavan laajuiset, ulkomaisessa yliopistossa suoritettut kieliopinnot.
2. Yleisistä kielitutkinnoista annetun lain (964/2004) mukaisen tutkinnon kaikkien osakokeiden suorittaminen ylimmällä taitotasolla 5, ennen vuotta 2002 suoritettuna tutkinnossa kuitenkin taitotasolla 7.
3. Yleisistä kielitutkinnoista annetun lain (964/2004) mukaisen tutkinnon kaikkien osakokeiden suorittaminen ylimmällä taitotasolla 5 saamen kielessä, ennen vuotta 2002 suoritettuna tutkinnossa kuitenkin taitotasolla 7, tai saamen kielilain (1086/2003) mukaisesti opintojen yhteydessä suoritettulla kielikokeella tai korkeakouluopinnoilla.
4. Ulkomailla suoritettu opettajakoulutus opetuksessa käytettävällä kielellä.
5. Korkeakoulututkinnon opinnoista suoritettut 80 opintopistettä opetuksessa käytettävällä kielellä.

Suppeammassa kaksikielisessä perusopetuksessa opetuksessa käytettävän kielen hallinnan osoittamiseksi riittää kaikkien osakokeiden suorittaminen kohdekielessä yleisestä kielitutkinnosta annetun lain (964/2004) mukaisessa tutkinnossa taitotasolla 4 tai jollain muulla edellä kuvatulla tavalla.

Haastattelut

Peruskoulun historian ja yhteiskuntaopin päätoimisen tuntiopettajan virkaan tuli hakuaikana 45 hakemusta, joista 34 täytti kelpoisuusvaatimukset. Videohaastatteluihin kutsuttiin hakemuksen ja soveltuvan työkokemuksen perusteella 13 hakijaa, joista 12 hakijaa palautti videohaastattelun kysymykset määräaikaan mennessä.

Videohaastatteluiden perusteella kutsuttiin viisi hakijaa haastatteluun. Kaikilla haastatteluun kutsutuilla hakijoilla on viimeaikaista työkokemusta peruskoulun aineenopettajana toimimisesta sekä erinomainen hakemus, josta ilmenee selkeästi tehtävässä edellytettävät ja arvostettavat seikat sekä hakijan sopivuus kouluun sekä tämän lisäksi erinomaiset, selkeästi ja konkreettisesti videohaastatteluiden kysymyksiin vastaavat videot. Yhteen videohaastattelun vastauskielenä oli englanti, millä arvioitiin hakijan valmiuksia opettaa koulun kaksikielisiä opetusryhmiä englannin kielellä.

Perustuslain mukaiset nimitysperusteet

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 6 §:n mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa.

Perustuslain 125.2 §:n mukaisia yleisiä nimitysperusteita ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Taidolla tarkoitetaan koulutuksella ja kokemuksella hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä.

Perustuslain mukaiset nimitysperusteet ovat tulkinnanvaraisuutensa vuoksi oikeudelliselta sitovuudeltaan väljiä. Virantäyttöön kuuluu myös harkintavaltaa. Nimitysperusteiden soveltamisen yhteydessä harkintavalta ilmenee muun muassa viranomaisen oikeutena määritellä viran työtehtävät, painottaa nimitysperusteita tehtävien mukaisesti sekä päättää siitä, mikä merkitys viranhakijoiden erilaisille ansioille on annettava.

Perustuslain yleisiä nimitysperusteita tulee tulkita yhteydessä kyseisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin. Tällöin huomioidaan myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset työtehtävät.

Kannanotot oikaisuvaatimuksen väitteisiin

Molemmissa oikaisuvaatimuksissa vedotaan siihen, että virkaan valittu ei täytä kelpoisuusasetuksen 9 §:n mukaista kielitaitovaatimusta, josta Opetushallitus on antanut tarkemman määräyksen OPH-802-2023.

Rekrytointiprosessissa ei ole virheellisesti tarkistettu virkaa hakeneiden kielitaitoa englannin kielen osalta. Rehtorilta saadun tiedon mukaan tehtävään valitun on ajateltu antavan tulevana lukuvuonna opetusta sekä englannin että suomen kielellä. Opetushallituksen määräyksessä ei ole vähimmäisvaatimusta opetustuntien määrälle, eli osoitus kielitaidosta tulee olla, jos opettaja antaa lainkaan opetusta muulla kuin koulun opetuskielellä. Virkaan valitun osalta on jälkikäteen selvitetty, että hänellä ei ole opetushallituksen määräyksen mukaista osoitusta kielitaidosta englannin kielen osalta. Virkaan valittu täyttää viran kelpoisuusvaatimuksen suomen kielen erinomaisen hallinnan sekä kelpoisuusasetuksen 5 §:n mukaisten edellytysten osalta.

Kelpoisuusasetuksen 23 §:n mukaan määräaikaan tehtävään voidaan valita myös henkilö, joka ei täytä kelpoisuusvaatimuksia. Kyse on ollut toistaiseksi voimassa olevasta päätoimisen tuntiopettajan virkasuhteesta. Näin ollen virkaan ei voida valita henkilöä, joka ei täytä kelpoisuusasetuksen 9.2 §:n mukaista kielitaitovaatimusta.

Yhteenveto

Oikaisuvaatimukset hyväksytään siltä osin, että perusopetuksen aluepäällikön päätös 26.2.2026 § 20 kumotaan ja virkavalinta palautetaan takaisin valmisteluun. Muilta osin oikaisuvaatimukset jätetään tutkimatta.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Hakuilmoitus

- Ei julkaista Perusopetuksen aluepäällikön päätös 26.2.2026 § 20 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Asianosaisen oikaisuvaatimus 12.3.2026 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Kunnan jäsenen oikaisuvaatimus 16.3.2026 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Asianosaisen oikaisuvaatimuksen lisäys 20.3.2026 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Kunnan jäsenen oikaisuvaatimuksen lisäys 20.3.2026 (sisältää henkilötietoja)

Tiedoksi

Virkaan valittu
Oikaisuvaatimuksen tekijä